

Naredbu o hitnim fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja zlatne žutice vinove loze

Naredba je objavljena u "Službenom listu CG", br. 18/2018 od 23.3.2018. godine, a stupila je na snagu 31.3.2018.

1. Radi sprečavanja unošenja zlatne žutice vinove loze (*Grapevine flavescence dorée*), koju prouzrokuje fitoplazma "Candidatus *Phytoplasma vitis*" (u daljem tekstu: štetni organizam), a koju prenosi vektor cikada američki cvrčak (*Scaphoideus titanus*) naređuje se sprovođenje fitosanitarnih mjera na sljedećem bilju: vinova loza (*Vitis vinifera*) i ostale vrste i kalemovi iz roda *Vitis*, kao glavne biljke domaćini štetnog organizma i obična pavitina (*Clematis vitalba*), kao sporedna biljka domaćin štetnog organizma.

2. Držaoci bilja iz tačke 1 ove naredbe, dužni su da vrše vizuelne preglede tog bilja radi utvrđivanja simptoma infekcije i preglede na prisustvo larvi i egzuvija vektora.

3. Držaoci bilja vrše preglede na prisustvo simptoma infekcije na lišću koje se savija naniže i mijenja boju - kod bijelih sorti u žutu, a kod crnih sorti u crvenu od polovine jula.

4. Držaoci bilja vrše preglede na prisustvo egzuvija vektora i larvi koje su sitne (manje od 5 mm), bjelčaste, a kasnije žućkaste boje sa dvije crne pjege na posljednjem trbušnom segmentu i nalaze se na naličju listova i mogu da skaču, u periodu od polovine maja do kraja juna.

5. Ako se pregledima iz tačke 2 ove naredbe posumnja na prisustvo štetnog organizma, držaoci bilja dužni su da odmah obavijeste organ uprave nadležan za poslove zdravstvene zaštite bilja (u daljem tekstu: Uprava) i/ili fitosanitarnog inspektora.

6. Držaoci bilja dužni su da, radi utvrđivanja prisustva i aktivnosti imaga vektora, dijagonalno u vinogradu postavljaju žute ljepljive ploče i da prate brojnost imaga vršeći preglede u intervalima od 14 dana od početka jula do polovine septembra i/ili kečeranjem odnosno istovremenim udarcima kečerom po listovima čokota sa obje strane reda vinograda.

7. Držaoci bilja dužni su da izvrše hemijska tretiranja vektora u vinogradima i rasadnicima vinove loze, radi suzbijanja larvi vektora i to:

- prvo tretiranje do polovine juna;
- drugo tretiranje do kraja juna (dvije nedjelje nakon prvog tretiranja).

8. Ako se u julu na žutim ljepljivim pločama ili kečeranjem utvrdi prisustvo imaga vektora, vrši se dodatno tretiranje, u zavisnosti od rokova berbe (karence).

9. Hemijsko tretiranje iz tač. 7 i 8 ove naredbe vrši se preparatima na bazi tiametoksama, buprofezima, deltametrina, hlorpirifosmetila i indoksakarbama, u terminima koji se objavljuju na internet stranici Uprave.

10. U slučaju sumnje iz tačke 5 ove naredbe, fitosanitarni inspektor:

- utvrđuje broj sumnjivih biljaka na prisustvo štetnog organizma;
- vrši uzorkovanje radi laboratorijskog ispitivanja i označava biljke sa kojih su uzeti uzorci;
- zabranjuje premještanje bilja iz rasadnika ili matičnog zasada do dobijanja rezultata laboratorijskog ispitivanja;
- zabranjuje premještanje reznica i rezidbu i druga postupanja sa biljkama domaćinima u vinogradima.

11. Fitosanitarni inspektor vrši uzorkovanje pet do deset cijelih listova sa peteljkom sa simptomima i uzete uzorke pakuje u plastične kese i do slanja u ovlašćenu laboratoriju uzorci se čuvaju u frižideru najduže dva dana.

12. Uzorci iz tačke 11 ove naredbe označavaju se sljedećim podacima: datum uzorkovanja, ime i prezime fitosanitarnog inspektora, lokalitet, GPS koordinate, naziv sorte vinove loze, naziv i sjedište odnosno ime i prezime i adresu držaoca bilja sa katastarskom parcelom.

13. Ako se laboratorijskom analizom iz tačke 10 alineja 2 ove naredbe utvrdi prisustvo štetnog organizma, Uprava obilježava područje i naređuje sprovođenje fitosanitarnih mjera (eradikacije, odnosno uništavanja bilja domaćina) i drugih propisanih fitosanitarnih mjera.

14. Bilje iz tačke 2 ove naredbe može se unositi u Crnu Goru pod uslovom da ih prati i izvještaj o izvršenom molekularnom laboratorijskom ispitivanju, kojim se potvrđuje da su biljke u pošiljci slobodne od štetnog organizma i koji ne može biti stariji od 60 dana.

15. Sadni materijal bilja iz tačke 14 ove naredbe koji se unosi u Crnu Goru stavlja se pod karantinski nadzor, radi praćenja zdravstvenog stanja kod krajnjeg korisnika na mjestu sadnje u trajanju od dvije godine i zabranjuje se premještanje i vegetativno razmnožavanje tih biljaka za period trajanja karantinskog nadzora.

16. Uvoznik je dužan da prilikom unošenja bilja iz tačke 14 ove naredbe u prijavi, u odjeljku "napomene", navede: "praćenje zdravstvenog stanja kod krajnjeg korisnika".

17. Uz prijavu iz tačke 16 ove naredbe u pisanoj formi dostavlja i podatke o krajnjem korisniku bilja, vrsti i broju biljaka, katastarskoj opštini, parceli za sadnju i primjerak ugovora zaključenog za praćenje zdravstvenog stanja bilja sa najmanje tri zdravstvena pregleda godišnje na period trajanja karantina.

18. Ova naredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 320-331/18-4

Podgorica, 19. marta 2018. godine

Ministar,

